

Sygn. akt V KK 114/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Patrycja Kotlarska

w sprawie **D. J.**

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 21 maja 2020 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w J.

z dnia 3 kwietnia 2019 r., sygn. akt II (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o
karze i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w J..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie II K (...), Sąd Rejonowy w J. uznał D. J. za winnego tego, że w dniu 12 września 2018 r. w J., woj. (...), na ulicy K., kierował w ruchu lądowym pojazdem mechanicznym marki IVECO o nr rej. (...) wbrew orzeczonemu wyrokiem Sądu Rejonowego w W., sygn. akt VII K (...),

zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, tj. popełnienia czynu z art. 244 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 2 lat próby. Nadto, na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres roku, zaś na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. zobowiązał oskarżonego do podjęcia w okresie próby starań o uzyskanie stałej pracy zarobkowej.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 11 kwietnia 2019 r.

We wniesionej na niekorzyść skazanego kasacji, zaskarżając wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o karze, Prokurator Generalny podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, a to art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 115 § 10 k.k., polegającego na tym, że Sąd Rejonowy w J. warunkowo zawieszając wobec D. J., jako młodocianego sprawcy przestępstwa z art. 244 k.k., wykonanie kary pozbawienia wolności, bezpodstawnie zaniechał orzeczenia wobec niego obligatoryjnego środka probacyjnego w postaci dozoru kuratora lub innego wskazanego ustawą podmiotu.

W konkluzji autor kasacji wniósł o „uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w J..”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony przez Prokuratora Generalnego zarzut rażącego naruszenia art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 115 § 10 k.k., poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonego dozoru kuratora lub innego podmiotu z art. 73 § 1 k.k., jest oczywiście zasadny, co pozwoliło na uwzględnienie kasacji na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Z akt sprawy wynika, iż oskarżony D. J. urodził się w dniu 2 stycznia 1998 r., a przestępstwo niezastosowania się do zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych popełnione zostało przez niego w dniu 12 września 2018 r., czyli przed ukończeniem 21 roku życia. Zaskarżone kasacją orzeczenie zapadło w dniu

3 kwietnia 2019 r., zatem przed ukończeniem przez skazanego 24 roku życia, co oznacza, iż był on młodocianym w rozumieniu art. 115 § 10 k.k. Stosownie do art. 73 § 1 i 2 k.k., w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzekanej wobec młodocianego, obowiązkowe jest oddanie skazanego pod dozór kuratora sądowego lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym.

Brak orzeczenia przez Sąd Rejonowy w J. dozoru stanowi w związku z powyższym rażąco i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa materialnego w postaci art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 115 § 10 k.k., które pociągnęło za sobą konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Rozpoznając ponownie sprawę Sąd ten będzie miał na uwadze status oskarżonego jako młodocianego oraz fakt, iż orzeczenie na niekorzyść jest dopuszczalne jedynie w granicach wyznaczonych treścią uchybienia podniesionego w kasacji, zaś w zakresie nieobjętym zarzutem, zgodnie z art. 443 k.p.k., działa zakaz reformationis in peius.

Warto również przypomnieć, że obligatoryjne stosowanie dozoru wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego podyktowane jest przyjętym przez ustawodawcę założeniem, iż w takiej sytuacji zawsze niezbędne jest podjęcie wzmożonej kontroli nad zachowaniem młodocianego w okresie próby, przy czym kontrola ta ma służyć nie tylko readaptacji społecznej sprawcy, ale również bieżącemu nadzorowaniu przestrzegania przez niego porządku prawnego oraz, co równie istotne, udzielaniu mu pomocy w sprawach życiowych i pokonywaniu ewentualnych trudności, które mogą przeciwdziałać utrwaleniu właściwej postawy życiowej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2014 r., IV KK 172/14, LEX nr 1541068).

Kierując się powyższym orzeczono jak na wstępie.

